

તમારી વીમા કંપની તમારી ફરિયાદ સાંભળે છે ?

તમારી વીમા કંપનીએ તમારી ફરિયાદોનો નિકાલ
ન કર્યો હોય
તો તમારી ફરિયાદો નોંધાવવા અને તેની સ્થિતિ જાણવા માટે

આઈઆરડીએ ફરિયાદ કોલ સેન્ટર
ગ્રેલ ફી નં. ૧૫૮૮૫

ઉપર સંપર્ક કરો

અથવા અમને complaints@irda.gov.in પર ઇમેઇલ કરો
અથવા લોગ ઓન કરો : www.igms.irda.gov.in

જનહિતમાં જારી
વીમા નિયમન અને વિકાસ પ્રાધિકરણ
INSURANCE REGULATORY AND
DEVELOPMENT AUTHORITY
વીમા સંબંધન, વીમા આધક સરકાર.

www.irda.gov.in

વીમા નિયમન અને વિકાસ પ્રાધિકરણ
INSURANCE REGULATORY AND
DEVELOPMENT AUTHORITY

“લાઈસન્સ.
નોંધણી.
વીમા.”

**મોટર વાહન વીમા અંગે
પુરસ્તકા**

અનુકમણિકા:

૧. આ પુસ્તિકા વિશે	૧
૨. મોટર ઇન્શ્યુરન્સ	૨
૩. વારંવાર પુછાતા પ્રશ્નો	૫
૪. પોલિસીધારક સર્વિસિંગ ટીએટી	૧૪
૫. જો તમારી કોઈ ફરિયાદ હોય તો	૧૫

અરવીકાર :

આ પુસ્તિકાનો હેતુ તમને સામાન્ય માહિતી પૂરી પાડવાના હેતુથી જ છે અને તે સંપૂર્ણ નથી. આ ફક્ત શૈક્ષણિક પહેલ છે અને તમને કોઈ પણ કાળુંની સલાહ આપતી નથી.

નોંધાવાશે અને તદુપરાંત તમારી સ્થિતિ પર નજર રાજવામાં મદદ કરશે. કોલના આધાર પર ફરિયાદ ફોર્મ બરીને કોલ સેન્ટર તમારી મદદ કરે છે તથા જ્યાં પણ આવશ્યકતા હોય તે સીધા વીમા કંપનીનું સરનામું, ફોન નંબર, વેબસાઈટ વિવરણ, સંપર્ક નંબર, ઈ-મેઇલ આઈડી વગેરેને લગતી માહિતી તમને આપે છે. આઈઆરીએ કોલ સેન્ટર ભાવિ ગ્રાહકો અને પોલિસીધારકો માટે વ્યાપક ટેલી- કાર્યક્ષમતાઓ સાથે એક અસલી વેકલ્પિક માર્ગ (ચેનલ) આપે છે અને સોમવારથી શનિવાર, સવારે ટ્થી રાત્રે ટ વાગ્યા સુધી ૧૨ કલાક ક્ષ દિવસ સુધી હિંદી, અંગ્રેજી અને અલગ અલગ ભારતીય ભાષાઓમાં કાર્યરત છે.

આઈઆરીએ પાસે કોઈ ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવે છે ત્યારે તે તેને વીમા કંપનીમાં મોકલીને નિવારણ લાવે છે. કંપનીને ફરિયાદનું નિવારણ લાવવા માટે ૧૫ દિવસ આપવામાં આવે છે. આવશ્યકતા પડે તો આઈઆરીએ તપાસ અને પૂછપરછ કરે છે. ઉપરાંત જ્યાં પણ લાગુ હોય ત્યાં આઈઆરી જાહેર ફરિયાદ નિવારણ નિયમો, ૧૯૮૮ની શરતો અનુસાર વીમા ઓફબ્રસમેનનો સંપર્ક કરવાની સલાહ ફરિયાદીને આપે છે.

૧. આ પુસ્તિકા વિશે

આ પુસ્તિકા વીમા નિયમન અને વિકાસ પ્રાધિકરણ (આઈઆરીએ) ક્લારા મોટર ઇન્શ્યુરન્સ અંગે માર્ગદર્શિકા તરીકે તૈયાર કરવામાં આવી છે, જે ફક્ત સર્વસાધારણ માહિતી આપે છે. અહીં આપવામાં આવેલી કોઈ પણ માહિતી સંબંધિત કાચદ્ય, નિયમો અને નિયમનોની જોગવાઈની જગ્યા નહીં લર્ડ શકે અથવા તેનાથી વધુ મહત્વની નહીં થઈ શકે.

પોલિસીની વિશિષ્ટ માહિતી માટે અથવા કોઈ અન્ય વધારાની માહિતી માટે કોઈ લાઈસન્સદાર એજન્ટ અથવા બ્રોકર અથવા આઈઆરીએ પાસે નોંધાયેલી કોઈ પણ વીમા કંપનીનો સંપર્ક સાધો.

૨. મોટર વીમો

ક્રમાંક ૧. મોટર વીમો શું છે:

મોટર વીમો વાહનના માલિકોને આ મુજબ સુરક્ષા આપે છે: (૧) તેના/ તેણીના વાહનને નુકસાન અને (૨) વાહનના માલિક સામેના કાયદા અનુસાર નિશ્ચિત કોઈ પણ ત્રીજા પક્ષના ઉત્તરાધિત્વની ચુકવણી કરે છે. ત્રીજા પક્ષનો વીમો કાનૂની આવશ્યકતા છે. વાહનનો માલિક જાહેર સ્થળે વાહનના ઉપયોગમાંથી થતાંકે ઉદભવતા ત્રીજા પક્ષના જાન કે માલને કોઈ પણ ઈજા કે નુકસાન માટે કાનૂની રીતે જવાબદાર છે. જાહેર સ્થળે વીમા વિના મોટર વાહન ચલાવવું તે મોટર વાહન અધિનિયમ ૧૯૮૮ નીચે સજાપાત્ર ગુનો છે.

૩. મોટર વીમા રક્ષણના પ્રકાર:

મોટર વીમા રક્ષણ આપતી વીમા પોલિસીઓના વ્યાપક રીતે બે પ્રકાર છે:

ક. ફક્ત જવાબદારી પોલિસી (કાનૂની આવશ્યકતા).
ખ. પેકેજ પોલિસી (ફક્ત જવાબદારી પોલિસી+ ઓ.ડી. રક્ષણ તરીકે સામાન્ય રીતે ઓળખાતા માલિકના વાહનને નુકસાન).

ચાદ રાખા, જો તમે ફક્ત જવાબદારી પોલિસી લેશો તો તમારા વાહનને નુકસાનને રક્ષણ નાણી મળો. આથી, પેકેજ પોલિસી લેવામાં જ શાણપણ છે, જે તમારા વાહન માટે રક્ષણ સહિત વ્યાપક રક્ષણ આપે છે.

૪. જો તમારી કોઈ ફરિયાદ હોય તો

વીમા નિયમન અને વિકાસ સત્તા (આઇઆરડીએ)ના ઉપભોક્તા મામલા વિભાગે એકત્રિત ફરિયાદ વ્યવસ્થા પદ્ધતિ (ઇન્ટિગ્રેટેડ ગ્રીવન્સીસ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ) (આઇજીએમબેસ) શરૂ કરી છે. તે ફરિયાદની નોંધણી અને દેખરેખ માટે એક ઓનલાઈન પદ્ધતિ છે. તમારે પ્રથમ પોતાની વીમા કંપનીમાં ફરિયાદ કરવાની રહેશે અને જો તમને કંપનીએ ક્રેલી પતાવથી સંતોષ ન હોય, તો તમે www.igms.irda.gov.in ઉપર જઈને આઇજીએમબેસ મારફત તેને આઇઆરડીએ પાસે મોકલી શકો છો. જો તમે કંપનીની ફરિયાદ પ્રણાલી સુધી સીધા ન પહોંચી શકો તો આઇજીએમબેસ વીમા કંપની પાસે તમારી ફરિયાદ નોંધાવવા માટેતમને એક માર્ગ પણ આપે છે.

આઇજીએમબેસ (ચેટલે કે વેબ) મારફત તમારી ફરિયાદની નોંધણી કરવા ઉપરાંત તમારી પાસે ફરિયાદ નોંધણી માટે અનેક માદ્યમ (ચેનલ્સ) છે. ઈ-મેઈલ (complaints@irda.gov.in) મારફત, પત્ર (પોતાનો પત્ર ત્રાહક મામલા વિભાગ, વીમા નિયમન અને વિકાસ સત્તા, ત્રીજો માળ, પરિશ્રમ ભવન, બશીર બાગ, હૈદ્રાબાદને લખો) તેની મારફત અથવા આઇઆરડીએ કોલ સેન્ટરને ટોલ ફોન નં. ૧૫૮૮૮૫૫ પર કોલ કરો, જેની મારફત આઇઆરડીએ વીમા કંપનીએ વિદુક્ત તમારી ફરિયાદ નિઃશુદ્ધ

આઈઆરડીએ ક્લારા નિર્ધારિત પોલિસીધારક સર્વિસિંગ ટન અરાઉન્ડ સમય (ટીએટી)

સેવા	મહત્તમ ટન અરાઉન્ડ સમય (ટીએટી)
સામાન્ય	
પ્રસ્તાવની પ્રક્રિયા અને નિર્ણયોની માટિની આપવી, તેમાં પોલિસીની આવશ્યકતાઓ/ જરી કરવા/ રદબાતલ કરવાનો સમાવેશ થાય છે પ્રસ્તાવની નકલ મેળવવી પોલિસી જરી કરવા પશ્ચાત સેવાનું નિવેદન શુટિઓ/ પ્રસ્તાવ ડિપોઝિટ પાછી આપવી અને બિન-દાવા સંબંધી સેવા બિનેદનોને લગતી છે	૧૫ દિવસ ૩૦ દિવસ ૧૦ દિવસ
શુષ્ણન વીમા	
સમર્પણ મૂલ્ય/એન્યુઇટી/ પેન્શન પ્રક્રિયા પરિપક્વતા દાવા/ હચાતી લાભ/ ઈંડ સ્વરૂપ વ્યાજની ચુકવણી દાવા નોંધાવ્યા પછી દાવાની આવશ્યકતા સ્થૂલિત કરવી તપાસની આવશ્યકતા વિના મૃત્યુના દાવાની પતાવટ તપાસની આવશ્યકતા સાથે મૃત્યુના દાવાની પતાવટ/ રદબાતલ	૧૦ દિવસ ૧૫ દિવસ ૧૫ દિવસ ૩૦ દિવસ ૫ મહિના
સામાન્ય વીમા	
સર્વેક્ષણ રિપોર્ટ જમા કરવો વીમા કંપનીએ પૂરક અહેવાલ માગવો પહેલા/ પૂરક સર્વેક્ષણ અહેવાલ મજ્યા પછી દાવાની પતાવટ/ અસ્ટ્રીક્ષ્ટિ પતાવટ/ રદબાતલ	૩૦ દિવસ ૧૫ દિવસ ૩૦ દિવસ
કફરિયાદો	
કફરિયાદની રસીદ આપવી વીમા કંપનીએ પૂરક અહેવાલ માગવો	૩ દિવસ ૧૫ દિવસ

• મોટર વીમા રક્ષણ શું છે:

નીચેનાં કારણોસર વાહનને જુકસાન એ સામાન્ય રીતે મોટર
વીમા પોલિસીના ઓડી વિભાગ હેઠળ આવરી લેવાય છે:
ક. આગ, વિસ્ફોટ, જાતે – ઊંઘગવું, વીજ ત્રાટકવી

ખ. ખાતર પાડવું/ ધરફોડ/ ચોરી

ગ. હુલ્લડ અને હકતાળ

ધ. ધરતીકંપ

ચ. પૂર, વાવાડોડું, ચકવાત, પ્રચંડ તોફાન, ઉપદ્રવ,
પ્રચંડ પૂર, બરફનું વાવાડોડું, સખત ઠાર

છ. અક્ષરમાતના બહારી માદયમો

જ. બદદરીદાનું કૃત્ય

ઝ. આંતકવાટી કૃત્ય

ટ. રેલવે/ માર્ગ, ઇનલેન્ડ દરિયાઈ માર્ગ, લિફ્ટ,
એલિવેટર અથવા હવાઈપ્રવાસે હોય ત્યારે

થ. ઈંખ ધરી પડવી/ ખડક ધરી પડવો

• મોટર વીમામાં કચા અપવાદો છે:

મોટર વીમા પોલિસીમાં સામાન્ય રીતે નીચેની કટોકટીઓ
અપવાદ છે:

• પ્રમાણિત ફ્રાઇવિંગ લાઇસન્સ ન હોવું.

- નશીલી શરાબ/ દવાઓના પ્રભાવ હેઠળ હોયું.
- ભૌગોલિક મર્યાદાઓની બહાર અકસ્માત સર્જાવો.
- વાહન ગેરકાયદે હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાયું હોય.
- વિદ્યુત/ ચાંત્રિક ખામીઓ સર્જાવી.

• વીમાની રકમનો આધાર:

પોતાના નુકસાન માટે:

મોટ્ર વીમા પોલિસી હેઠળ વીમાની રકમ મોટ્ર વાહનનું મૂલ્ય પ્રદર્શિત કરે છે. તે વીમાદારે જાહેર કરેલા મૂલ્ય તરીકે જ્ઞાત સંકલ્પનાને આધારે નિશ્ચિત કરાય છે. વીમાદારે જાહેર કરેલું મૂલ્ય એ ઉત્પાદકના વર્તમાન મૂલ્ય અને આયુષ્યને આધારે ખાદને આધારે કાઢવામાં આવેલું મૂલ્ય છે.

ત્રીજા પક્ષ માટે:

મોટ્ર વાહન અધિનિયમ ૧૯૮૮ની આવશ્યકતાઓ અનુસાર રક્ષણ - માલિક - ચાલક માટે ફરજિયાત અંગત અકસ્માતનું રક્ષણ પણ સમાવિષ્ટ કરાયું છે. પોલિસી વિવિધ અન્ય જોખમોને રક્ષણ આપવા માટે પણ વિસ્તરિત કરી શકાય છે, જેમ કે વાહનમાં બેઠેલાને અંગત અકસ્માત, ફ્રાઇંપરને કામદાર વળતર વગેરે, જે કાયદા હેઠળ તેને મળતા રક્ષણ ઉપરાંત છે.

જોકે સંપૂર્ણ થાઈ જોવા માટે તમારી પોલિસીને વાંચી જાઓ - સંપૂર્ણ ભરેલું દાવા પત્રક, વાહનની આરસી નકલ, નુકસાનનો મૂળ અંદાજ, મૂળ મરામત રસીદ અને ચુકવણી રસીદ. રોકડહીન સુવિધા લીધી હોય તો મરામત ઇનવોઇસ જ સુપરત કરવાનું રહે છે અને જરૂર હોય તો એફઆઈઆર. ચોરીના દાવા માટે ચાવી સુપરત કરવાની રહેશે. ચોરીનો દાવો કરવા માટે વાહનનું પગેલું મળતું નથી એવો દાખલો સુપરત કરવો જરૂરી છે.

- વીમા કંપનીને વેચાણકર્તાએ લેખિતમાં આવી તબદીલી વિશે જાણ કરવી જરૂરી છે. નવો પ્રસ્તાવ ભરવો જોઈએ. પોલિસી સમાપ્ત થતા સુધી તબદીલીની તારીખથી ઓનસીબીની પ્રો-રેટા રિકવરી સાથે વીમાની તબદીલી માટે નજીવી ફી લેવાય છે. અતે નોંધવું ઘટે કે વિસ્તૃત/પેકેજેમાં માલિકીની તબદીલી એ તબદીલીની તારીખથી ૧૪ દિવસની અંદર નોંધવી જોઈએ, અન્યથા વાહનને પોતાના નુકસાન માટે કોઈ દાવો ચૂકવવાપાત્ર નઈ રહે.
- પ્ર. જે વાહન આર્ટીઓમાં મારે નામે તબદીલ કરાય પછી પણ જૂના માલિકને નામે વીમો ચાલુ રહે છે ?
૬. ના. વાહનની નોંધણી અને વીમો એ હંમેશાં એકસમાન સરનામા સાથે એકસમાન નામે હોવાં જોઈએ, અન્યથા દાવો ચૂકવવાપાત્ર નથી. નવો પ્રસ્તાવ ભરવાનો રહે છે. વીમો તબદીલ કરવા માટે નજીવી ફી લાગુ પડે છે.
- પ્ર. મારી વીમા પોલિસી ખોવાઈજાય તો હું કુપિસ્કેટ મેળવી શકું ?
૬. હા, જ્યાંથી પોલિસી કાઢી આપી શોય તે જ કચેરીનો સંપર્ક સાધો, તમારે લેખિત વિનંતી કરવાની રહેશે. કુપિસ્કેટ પોલિસીની નકલ આપવા માટે નજીવી ફી લાગુ પડશે.
- પ્ર. મોટર વીમાના દાવા માટે કયા દસ્તાવેજો સુપરત કરવાના રહે છે ?
૬. સામાન્ય રીતે નીચે મુજબના દસ્તાવેજો સુપરત કરવાના રહે છે.

૩. મોટર વીમા અંગે વારંવાર પુછાતા પ્રશ્નો

- પ્ર. મારે કેટલું મોટર વીમા રક્ષણ ખરીદવું જોઈએ ? મારે વિસ્તૃત વીમો કે પછી ફક્ત જવાબદારી પોલિસી લેવી જોઈએ ?
૬. ભારતમાં જાહેર રસ્તાઓ પર ચાલતાં બધાં જ વાહનો માટે ગ્રીજા પક્ષનો જવાબદારી વીમો ઇજાજિયાત છે. આમાં તમે જવાબદાર હો તે અન્યાને ઇજાઓ અને નુકસાન માટે જવાબદારીને આવરી લેવાય છે. ઉપરાંત વિસ્તૃત / પેકેજ પોલિસી દ્વારા ખુદ વાહનને ખોટ કે નુકસાનને આવરી લેવું સૂઝભૂલપૂર્વકનું છે, જે વીમો ઊતશેવેલી વાહનની "જવાબદારી" અને "પોતાનું નુકસાન" પણ આવરી લે છે. ફક્ત જવાબદારી આવરણ અધિનિયમ ફક્ત આવરણ તરીકે પણ જાણીતો છે.
- પ્ર. પ્રીમિયમ કઈ રીતે નિશ્ચિત કરાય છે ?
૬. તમારે ચૂકવવાનું આવે તે પ્રીમિયમ નિશ્ચિત કરવાના ધારાં પરિબળો છે. પોતાના નુકસાનના રક્ષણ માટે જુદી જુદી વીમા કંપનીઓ એકસમાન રક્ષણ માટે અલગ અલગ પ્રીમિયમો રાખે છે. આથી આસપાસ જુઓ. ત્રણ કે તેથી વધુ પોલિસીઓની તુલના કરીને તેમાંથી અનુરૂપ પસંદ કરો. વિવિધ વીમા કંપનીઓની વેબસાઇટ જુઓ. તે પ્રીમિયમોની તુલના કરવામાં તમને મદદરૂપ થશે. કપાતપાત્રતા, રક્ષણ અને આઈડીવીની તુલના કરવાનું ભૂલતા નઈ, કારણ કે એક વીમા કંપનીનું પ્રીમિયમ ઓછું હોઈ શકે, પરંતુ ઉચ્ચ કપાતપાત્રતા, ઓછું રક્ષણ અને નીચા

આઈડીવી સાથે દાવાની પતાવણા સંજોગોમાં તમને માઠી અસર કરી શકે છે.

તમારું પ્રીમિયમ નિશ્ચિત કરવા માટે સામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવાતી નીચેની બાબતો વિશે તમારા એજન્ટને માહિતી આપવાની તૈયારી રાખો: વાહનનો એન્જિન નંબર, એસિસ નંબર સાથે નોંધણી વિગતો, વાહનનો વર્ષ, ધન ક્ષમતા, બેઠક ક્ષમતા હોય (હકીકતમાં બધી સુસંગત વિગતો આરસી બુક/ કાર્ડમાં હોય છે અને તેની નકલ સુપરત કરી શકાય છે). કર ચૂકવેલી વિગતો, ચોગ્ય હોવાનો દાખલો, ફ્રાઇઝરની વિગતો— ઊમર, લિંગ, પાત્રતા, લાઇસન્સની કાયદેસરતા, જૂનો વીમા ઇતિહાસ. (જોકોઈહોયતો)

પોતાના બુક્સાનના રક્ષણાનો દર વીમા બિયમન અને વિકાસ પ્રાધિકરણ પાસે ચોગ્ય દર નોંધાવ્યા પછી વ્યક્તિગત વીમા કંપનીઓ તે કરે છે. તે અન્યોમાં નીચેનો પરિભળોને આધારે નિશ્ચિત કરાય છે— વાહનની ઊમર; ડિસ્કાઉન્ટ / ભાર-ચોગ્ય બોનસ / ભાર / ડિસ્કાઉન્ટ સાથે ગત દાવાઓનો અનુભવ પ્રીમિયમની ગણતરી કરવા સમયે દયાનમાં લેવાય છે. આઈડીવી (ઇન્ઝ્યોક ડિક્લેર વેલ્ચુ).

ત્રીજા પક્ષની જવાબદારીને લક્ષમાં લઈ પ્રીમિયમના દર આઈઆરડીએ નકકી જોઈ છે.

જો વીમામાં તૂટ હોય તો વાહનની ચકાસણી આવશ્યક છે અને તે માટે વધારાના દર ભરવાના આવશો.

ઉપરાંત ફક્ત મોટ્ટ વાહન વીમામાં વીમાનો અલગ દાખલો કાયદા અનુસાર વીમા કંપનીએ જારી કરવાનો હોય છે. આ દસ્તાવેજ હંમેશાં વાહનમાં રાખવો જોઈએ. પોલિસી ઘર/કચેરીમાં અલગ સાચવી રાખવી.

- પ્ર. જો હું મારા વાહનમાં સીએનજી અથવા એલપીજી કિટ બેસાડું તો વીમા કંપનીને જણાવું જરૂરી છે?
૬. જો ઊંઘેનજી / એલપીજી કિટ વાહનમાં બેસાડો તો વાહનની નોંધણી કરાઈ હોય તે આરટીએમાં નોંધણી પ્રમાણપત્ર (આરસી)માં ફેરફારની નોંધ કરવા માટે માહિતી આપવી જરૂરી છે. વીમા કંપનીને પણ “ઓડી” વિભાગ હેઠળ અને “ટીપી” વિભાગ હેઠળ કિટના મૂલ્ય પર વધારાના પ્રીમિયમની ચુકવણી પર કિટ આપવી લેવા માટે માહિતગાર કરવી જોઈએ.
- પ્ર. જાહેર સ્થળે ચલાવવા સમયે વાહનમાં કચા દસ્તાવેજો રાખી મૂકવા જરૂરી છે?
૬. • વીમાનો દાખલો.
• નોંધણી પ્રમાણપત્રની ઝોરોક્સ નકલ.
• પ્રદૂષણ નિયંત્રણ હેઠળ હોવાનું પ્રમાણપત્ર.
• વાહન ચલાવે તે વ્યક્તિની ડીએલની કોપી .
- પ્ર. શું મારો વીમો હું મારા વાહનના ખરીદનારને તબદીલ કરી શકું?
૬. હા, વીમો વાહનના ખરીદનારને તબદીલ કરી શકાય છે. જોકે તેમાં

- વાહનની ઘન ક્ષમતા / ભાર ક્ષમતાને આધારે વદે છે. જોકે અમૃત કિસ્સામાં વીમા કંપની વાહનનું આચુષ્ય અથવા દાવાઓની તોચું સાતત્ય હોય તેને આધારે વધારાની એક્સેસ લાઈ શકે છે.
- પ્ર. પોલિસીમાં કોઈ પણ ફેરફાર થાય તો તે વીમા કચેરી SI શેરાથી કરશે. વીમા કંપનીને ફેરફાર માટે પુરાવા સાથે પત્ર સુપરત કરો અને શેરો પ્રાપ્ત કરો. શેરાની વિશેષસંનિયતા રકાસી લો.
- પ્ર. જો હું ચોક્કસ શહેરમાં વાહનનો ઉપયોગ કરતો હોઈ તો કયો પ્રીમિયમ દર લાગુ પડે ?
૬. પ્રીમિયમ દર લાગુ કરવા માટે વાહનની નોંધણી થઈ હોય તે સ્થળ દ્યાનમાં લેવામાં આવે છે (વાહનનો ઉપયોગ કરાય છે તે સ્થળ નાઈં). જો તમારું વાહન ચેનનાઈમાં નોંધાયું હોય તો ઝોન એ માટે લાગુ દર પસૂલ કરશે. જો તમે જુદા શહેર/ મહાનગરમાં સ્થળાંતર કરો તો પણ તેજ દર લાગુ ચાલુ રહેશે. એ જ રીતે જો વાહન શહેરમાં નોંધાયું હોય તો ઝોન બી પ્રીમિયમ દર લાગુ થશે. આ સાથે જો માલિક મહાનગરમાં સ્થળાંતર કરે તો તેને ઝોન બી દર લાગુ પડશે.
- પ્ર. મોટર વાહન અધિનિયમ હેઠળ વીમાનો દાખલો શું છે ?
૬. કેન્દ્રીય મોટર વાહન નિયમો ૧૯૮૮ના નિયમ ૧૯૧ અનુસાર વીમાનો દાખલો ફક્ત ફોર્મ પરિમાં જારી કરાય છે. પોલિસી

- પ્ર. મારી આવશ્યકતાઓને કર્દાશાય મર્યાદાઓ પહોંચી શકરો?
૬. પોતાના નુકસાન માટે વાહનની વીમાની રકમને વીમા જાહેર મૂલ્ય ("ઇન્શ્યોર ડિક્લેર વેલ્ચુ") કહેવાય છે અને તે વાહનના હાલનો બજારમાં તે દેખાવી જોઈએ. ત્રીજા પક્ષની જવાબદારીના રક્ષણ માટે ત્રીજા પક્ષને ઈજાઓને અમર્યાદિત રક્ષણ છે. જોકે ત્રીજા પક્ષની મિલકતને નુકસાન રૂ. ૭,૫૦,૦૦૦ની રકમ સુધી આવરી લેવાય છે. વીમાદાર પાસે ત્રીજા પક્ષની મિલકતને નુકસાન માટે રક્ષણ નિયંત્રિત રાખવાનો વિકલ્પ છે. તેમાં ફક્ત જવાબદારી પ્રીમિયમમાં ઘટાડો કરાશે.
- પ્ર. પોલિસીની મુદુત કેટલી છે ?
૬. પોલિસી સામાન્ય રીતે એક વર્ષની મુદુત માટે હોય છે અને છેલ્લી તારીખ પૂર્વે તે રિન્યુ કરવાની રહે છે. પ્રીમિયમ સમયસર ભરવા જોઈએ. કોઈ વીમા કંપની આ પ્રીમિયમ ચુકવણી માટે કૃપા મુદુત આપતી નથી - છેલ્લી તારીખ એ જ છેલ્લી તારીખ હોય છે. જો પોલિસી એક દિવસથી પણ નિર્દેખ થાય તો વાહનનું નિરીક્ષણ કર્યું પડશે. ઉપરાંત જો વિસ્તૃત પોલિસીને ૮૦ દિવસથી વધુ સમય સુધી નિર્દેખ રહેવા દેવાય તો એનસીબી (ના દાવા બોનસ) પરનો લાભ પણ જતો રહે છે.
- પ્ર. ના-દાવા બોનસ (નો ક્લેન્દિભ બોનસ) શું છે ?
૬. ના-દાવા બોનસ (એનસીબી) ગઈ પોલિસી મુદુત દરમયાન શૂન્ય દાવા સામે વીમાદારને મળતો લાભ છે. હાલના નિયમો અનુસાર તે પોતાના નુકસાનના પ્રીમિયમ (અને જવાબદારી

- પ્રીમિયમ પર નહીં) પર ૨૦ ટકા સુધીની શ્રેણીમાં હોય છે અને પ્રગતિશીલ રીતે તે પછીના દાવા મુક્ત વર્ષોને આધારે મહત્વમંદ ૨૫ ટકા સુધી વધે છે. જોકે દાવો નોંધાવવામાં આવે તો ના-દાવા બોનસ તે પછીની પોલિસીની મુદ્દતમાં પતી જાય છે. એનસીબી વિમાદારને અપાય છે, વિમાદારને વાહનને નહીં. આથી વાહન તબદીલ કરાય ત્યારે વિમા પોલિસીની નવા માલિકને તબદીલ કરી શકાય છે, પરંતુ એનસીબી નહીં. નવા માલિકે બાકીની પોલિસીની મુદ્દત માટે એનસીબી ખાતે તફાવતની રકમ ચૂકવવાની રહે છે. મૂળ માલિક જોકે તેણે ખરીદી કરેલા નવા વાહન પર એનસીબીનો ઉપયોગ કરી શકે છે.
- પ્ર. જો હું વિમા કંપની બદલી કરવા માગું તો મારો ના-દાવા બોનસ સ્થાનાંતર કરી શકાય ?
૬. હા, જો તમે નવીનીકરણ પર વિમા કંપની બદલી કરો તો એનસીબી સુવિધા ઉપલબ્ધ કરી શકો છો. તમારે હાલની વિમા કંપની પાસેથી નવીનીકરણ સૂચનાની રીતે રેણોલો એનસીબીનો પુરાવો રજૂ કરવાનો રહેશે. જો પુરાવો રજૂ નહીં કરી શકાય તો તમે સમાપન થતી પોલિસી પર પોતાના દ્વારા કોઈ દાવા નોંધાવાયા નથી એવા પ્રમાણપત્ર સાથે તમારી મૂળ સમાપ્ત થતી પોલિસી રજૂ કરી શકો છો. આથી, પુરાવો નવીનીકરણ સૂચનાના રૂપમાં અથવા જીણી વિમા કંપની પાસેથી એનસીબી હક પાત્રતાને સમર્થન આપતા પત્રના સ્વરૂપમાં ચાલી શકે છે.
- પ્ર. મારું પ્રીમિયમ ઓછું કરે એવા ડિસ્કાઉન્ટ હોય છે ?

૭. એનસીબી ઉપરાંત ઓટોમોબાઇલ એસોસીએશન ઓફ ઇન્ડિયા, વિટેજ કાર્સ (વિટેજ અને કલાસિક કાર કલબ ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા પ્રમાણિત ખાનગી કારો) નું સભ્યપદ, પુણેની ઓટોમોબાઇલ રિસર્ચ એસોસ્યુનેશન ઓફ ઇન્ડિયા (એઆરએઆઈ) મંજૂર અને જેની ગોઠવણી એએઆઈ દ્વારા મંજૂરી પ્રાપ્ત હોય તેવાં ચોરી વિરોધી ઉપકરણોની ગોઠવણી, સંબંધિત આરટીએ દ્વારા આરસીમાં અનુરૂપ રીતે શેરો કરેલી અંધ, વિકલાંગ અને મનપંચું વ્યક્તિઓ માટે ખાસ તૈયાર / સુધારેલાં વાહનો માટે રાહત, સ્વૈચ્છિક વધારાની કપાતપાત્રતા / એક્સેસ અપનાવવા માટે ઓન ડેમેજ પ્રીમિયમ હેઠળ ઉપલબ્ધ વધારાનાં ડિસ્કાઉન્ટ હોય છે.
- “ફક્ત જવાબદી કલમ”** હેઠળ ત્રીજા પક્ષની મિલકતાને નુકસાનમાં ઘટાડા માટે ડિસ્કાઉન્ટ મળે છે. (ટીપીપીડી) ૩.૫૦૫,૦૦૦થી ૩.૫૦૦૦ સુધી.
- પ્ર. સેવા કરલાગુ પડે છે અને તે કેટલો હોય છે ?
૮. હા, સેવા કર લાગુ થાય છે અને તે કાયદાના હાલના નિયમ અનુસાર રહેશે.
- પ્ર. કપાતપાત્ર શું છે ?
૯. કપાતપાત્ર કે “એક્સેસ” એ રકમ ચૂકવવાપાત્ર દાવાની ઉપરવટ હોય છે. મોટા ભાગનાં વાહનો માટે સામાન્ય ધોરણસર/ ફરજિયાત એક્સેસ ટુ-વીલર માટે ૩.૫૦થી ખાનગી કાર અને વ્યાવસાયિક વાહનો માટે ૩.૫૦ની શ્રેણીમાં હોય છે, તે